

Közintézményt használók energiahatékonysági szemléletformálása

I. Szemponatok az energiahatékonysági szemléletformálási intézkedések meghatározásához:

A legkisebb költséggel megvalósítható szemléletformálási intézkedés az adott épület használók tájékoztatása az egyes tevékenységekhez kapcsolódó energiafogyasztás mennyiségéről, annak változásairól, illetve az energiatudatos épülethasználat ösztönzése oktatással, tájékoztatással.

- 1.1. A szemléletformálási cél eredményes eléréséhez a legmegfelelőbb módszer kiválasztása az adott épület típusától, használati szokásaitól, használati idejétől, az épületben dolgozók és a látogatók számától, összetételétől, együttműködési hajlandóságától, korától, képzettségétől és számos egyéb egyedi körülménytől függ (pl. jellemzően egy helyben ülve olvasnak, és ezért magasabb hőmérséklet szükséges vagy mozgásban vannak, ezért nem célszerű a helyiséget túlfűteni). Minden esetben ezeket a körülményeket egyedileg mérlegelve kell meghatározni a szemléletformálási intézkedéseket.
- 1.2. Meg kell határozni a szemléletformálási programhoz rendelkezésre álló erőforrásokat (személyek, kapacitás, pénzügyi keret).
- 1.3. Meg kell határozni az egyes programok végrehajtásának és értékelésének közvetlen felelőseit.
- 1.4. Meg kell határozni a legnagyobb energiaigényű épületrészeket, berendezéseket, amelyek esetében meghatározható az energiamegtakarítást eredményező viselkedés.
- 1.5. A szemléletformálási intézkedéseknek illeszkedniük kell az energiamegtakarítási intézkedési terv céljaihoz és más intézkedéseihez. A helyzetelemzés alapján feltárt, kiugróan magas energiafogyasztású területhez, tevékenységhez, energiafogyasztási problémához kapcsolódóan tudatos takarékos használati módszer határozható meg (pl. a felesleges vagy hibás másolatok számának csökkentése) és kommunikálható.
- 1.6. A szemléletformálás lehet kampányjellegű, de időszakonként ismétlődő tájékoztatással, oktatással, továbbképzéssel kell támogatni az épülethasználati szokások megváltoztatását, amely során a területileg illetékes Nemzeti Energetikusi Hálózat közreműködése is igénybe vehető (energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény 7/D. § f) pont).
- 1.7. Az energiatudatos épülethasználat nem jelenti a szükséges komfort csökkenését, a munkavégzéshez, vagy az épület rendeltetésszerű használatához szükséges légállapot biztosítása (hőmérséklet, szellőzés, friss levegő biztosítása, megvilágítás) mindenképpen szükséges, azok hiánya a figyelem romlását, súlyosabb esetben megbetegedést okozhat. Az energiatudatos épülethasználati intézkedések megtervezésénél figyelemmel kell lenni az adott épületben folyó tevékenységhez szükséges, jogszabályban vagy szabványban előírt komfortkövetelményekre.

II. Célok, a célok eléréséhez vezető módszerek, intézkedések, illetve kampányelemek meghatározása, valamint az ezeket összefoglaló közös akcióterv kidolgozása

- 2.1. A felmért kiinduló helyzet alapján lehet a célokat kitűzni. Az elérhető cél, célok, valamint módszerek megfogalmazása az épületben huzamosan tartózkodó munkatársak közös elhatározása lehet, a közös kidolgozás a megvalósítás sikerességét is jelentősen befolyásolja.
- 2.2. Várhatóan pusztán a tájékoztatás, az egyszeri, általános ismeretek nyújtása vagy szórólapok kihelyezése nem nyújt elegendő motivációt a szokások megváltoztatásához. Nem a tudásanyag maximalizálása a cél, hanem a munkatársak energiatudatossági motivációjára célszerű hatni. Ehhez szükségesek bizonyos alapinformációk és fogalmak tisztázása.
- 2.3. Ismertetni kell a munkatársakkal – lehetőleg interaktív módon – az energiahatékonysági és klímaváltozással kapcsolatos kötelezettségeket és jelenségeket, továbbá be kell mutatni a szervezet vagy az intézmény helyzetét, energiafogyasztásával kapcsolatos tényeket.
- 2.4. Motiváló hatású, ha a közösségek közös célt tűznek ki, közös jutalommal, előnnyel járó tevékenységben vehetnek részt és meghatározott – viszonylag rövid – időn belül sor kerül az értékelésre is.
- 2.5. Azonos jellegű tevékenységet végző kisebb csoportok együttgondolkodásával lehet azonosítani a szemléletformálási intézkedések beavatkozási területeit és az ehhez kapcsolódó módszereket.
- 2.6. Célszerű felhasználni a rendelkezésre álló belső médiakapacitásokat (pl. belső kiadvány, belső honlap, elektronikus hírlevél, blog stb.).
- 2.7. Egyszerű, könnyen érthető üzenetet kell közvetíteni a kampány során (pl. „ha elmész ebédelni, kapcsold ki a számítógépet és a monitort”).
- 2.8. A direkt cselekvés vagy esemény meggyőzőbb, mint egy tudományos magyarázat, körlevél vagy felhívás.
- 2.9. Lépésenként egy-egy témára koncentrálni célszerű felépíteni a kampányt, személyes példa, megtörtént eset bemutatása valóságossá tudja tenni a problémát és a megoldást.
- 2.10. Az energiatudatos viselkedésre való ösztönzés meggyőzőbb, ha néhányan személyes példát mutatnak (különösen a vezető munkatársak közül). Fontos a vezetői figyelem és az energiatudatosság következetes beépítése az elvárásokba. Szemléletformáló hatással bír a példaállítás, követendő magatartásforma jutalmazása.
- 2.11. Érdemes látogatóközpontok, fenntartható fejlődést bemutató más intézmények látogatását megszervezni, hogy a munkatársak folyamatosan új megtakarítási lehetőségeket ismerjenek meg a gyakorlatban.
- 2.12. Érdemes energetikával kapcsolatos versenyeket rendezni, illetve játékos program-sorozatokon részt venni, különösen az oktatási intézmények esetében. A fiatalok a legfogékonyabbak az újdonságokra, a megújuló energiák mind korábban történő megismerésével a későbbiek során segíthetik a zöld energia egyre elterjedtebb használatát.
- 2.13. A szemléletformálási oktatást az e-mail-es és a weboldalakon való elérésen túl javasoljuk személyes tájékoztatás formájában, például az ismétlődő tűz- és munkavédelmi oktatásokkal egyidejűleg megtartani.